

Kommunale utleieboliger/botiltak for psykisk syke og mennesker med rusutfordringer

Orientering hovedutvalg HSO 27.01.2021

Hva kommer i orienteringen

- Lover og reformer
- Behovet for utvikling av nye tjenestetilbud
- Historikk
- Hvorfor er denne løsningen forsvarlig?
- Andre forhold
- Status botiltak
- Rådmannens læringspunkter
- Rådmannens forslag

Behovet (1) Samhandlingsreformen

- Samhandlingsreformen- Rett behandling- på rett sted – til rett tid. [St.meld. nr. 47 \(2008-2009\) - regjeringen.no](#)
 - Retningsreform som skal gjennomføres over tid. Startet 1.januar 2012.
 - Intensjonen er å sikre et bærekraftig, helhetlig og sammenhengende tjenestetilbud av god kvalitet, med høy pasientsikkerhet og tilpasset den enkelte bruker.
 - Økt vekt på helsefremmende og forebyggende arbeid, på habilitering og rehabilitering, på økt brukerinnflytelse, på avtalte behandlingsforløp og forpliktende samarbeidsavtaler mellom kommuner og sykehus.
- Kommunene skal betale for pasienter som blir liggende på sykehus i påvente av et tilbud (01.01.2019 Rus og psykisk helse)
 - Etter meldt utskrivningsklar til kommunen påløper døgnekostnad kr 5306,-
 - Forskriftens formål "...bidra til bedre arbeidsfordeling mellom tjenestenivåene i helse- og omsorgstjenesten, skape gode pasientforløp og kostnadseffektive løsninger som kan gi pasienter et like godt eller bedre tilbud i kommunens helse- og omsorgstjeneste som i spesialisthelsetjenesten."

<https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2011-11-18-1115>

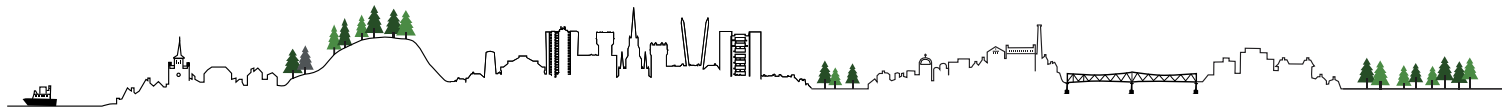
Behovet (2) Hvordan er presset på å etablere omfattende tjenestetilbud i Drammen?

- Tiden før 2020: Ingen registreringer
- 2020: 554 utskrivelser, derav 9 med behov for bemannet botilbud
- 2021: 573 utskrivelser, derav 6 med behov for bemannet botilbud
- 2022: Det er kjent for tjenesten at det er 9 med behov for bemannet botilbud våren 2022
- Flere enn tidligere dømmes til behandling - øker press på kommunen til å ivareta samfunnsvernet sammen med oppfølging fra spesialisthelsetjenesten (FACT, DPS)
 - Farevarsel: "Mini-sikkerhetsavdelinger" med oppsamling av domfelte- sykehuset presser på
- Blakstad endret status og organisering – pasienter skrives ut raskere og i enda dårligere forfatning enn for 1-2 år siden
- Siden 2020 avsluttet og etablert tjeneste i egen regi i 7 private kjøp
- Utfordringsbildet for P07- for liten variasjon i bo og tjenestetilbud

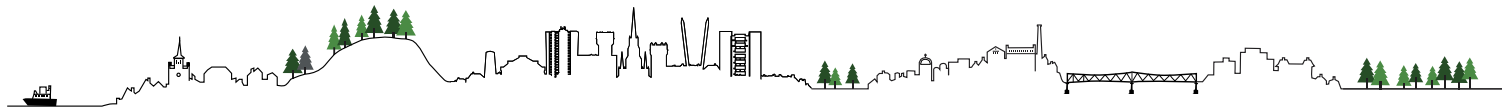
Historikk (1)

- Totalt 14 kommunale utleieboliger i samme område
 - Blandet beboerkategori, eldre og yngre med stort spenn i behov av hjelp
 - Tildelingsmyndighet i Boligtjenesten
 - Episoder med alvorlige hendelser har forekommet over årene, men rett sammensetning av brukere har også avverget og bidratt til lange perioder uten uro
- Siste to år økende uro knyttet til beboere i aktiv rus
 - Rus og psykisk helsetjenester forsterket oppfølgingen uten særlig effekt på uroen
 - Eskalerte utover 2021, stengt juni 2021

Historikk (2)

- Psykiatrisk sykehus varsler kontinuerlig om utskrivningsklare pasienter med omfattende behov for oppfølging
 - Uten bosted men folkeregistrert i Drammen
 - Alle forhold vurderes, samfunnets behov for vern, pasientens behov for vern og helsehjelp o.l - sees opp mot de ulike tilbudene kommunen har.
 - Den største andelen er motivert for tilbakeføring til samfunnet og vil ha oppfølging av kommunen.
 - En svært liten gruppe...de som ikke er motivert for hjelp og utgjør en trussel for samfunnet er en stor utfordring. Forløpskoordinator sterkt inne i slike saker. De store kommunene samarbeider for å finne forsvarlige løsninger.
- Kommunale utleieboliger totalrenoveres og planlegges for totalt 6 innbyggere med psykisk helseutfordringer med ulik grad av hjelpebehov
 - Personalbase etableres i botiltaket – stedlig bemanning 24/7

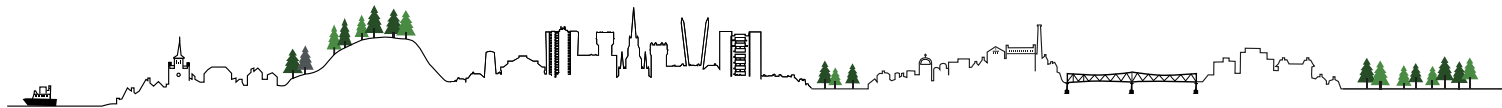
Hvorfor er denne løsningen valgt?

- Stor trygghet for beboerne selv, naboer, og tjenesteytere. Heldøgnsbemanning skaper kontinuitet og forutsigbarhet så lenge den er ønsket av de som mottar hjelpen
- Ønskelig med blandet beboersammensetning for å ikke få opphopning. Dette er en utfordring i de store botilbudene med bemanning kommunen har driftet over flere år
- Det er et stort behov for differensiering av bo og tjenestetilbud til psykisk syke og mennesker med rusutfordringer – nye forventninger til økt kommune og sykehussamhandling for brukergruppen, «pasientens helsetjeneste»
- Målet er full tilbakeføring til samfunnet i selvstendig boforhold andre steder i kommunen evt andre kommuner utfra hva som er viktig for hver enkelt. Men trygg og god overgang er viktig for en mindre gruppe.

Status framdrift botiltak

- 8 årsverk er rekruttert, alle arbeidsforhold igangsatt innen 1. mars. 2 ansatte per vakt 24/7. Våken nattevaktsordning. ROS-analyse arbeidsmiljø.
- Nye beboere er og vil bli informert om forventninger og krav som følger ved å bo tett på naboer.
- Botiltaket ligger tett på annen kommunal virksomhet og øvrige naboer, det gjøres faglige vurderinger av evne til å bo og egnethet til å bo tett med naboer.
- Tilbudet er ikke for brukere i aktiv rus og det er en forutsetning at nye beboere er motiverte for å motta hjelp fra kommunen.
- Ansatte i boligen samarbeider tett med øvrig hjelpeapparat innen psykisk helse, som spesialisthelsetjenesten, fastlege og andre kommunale tjenester.

Andre forhold i forløpet

- Oppmerksomhet i lokalavisen
 - Politiker fremmer bekymring for kommunens bosetting av rusmisbrukere
 - Pårørende/naboer har fremmet bekymring
- Pårørende/naboer til botiltaket sender skriftlig bekymring til ordfører oktober 2021
 - Naboer er invitert til dialogmøte med administrasjonen og utvalgsleder
 - Utsatt inntil videre
- Botiltaket har over noen år hatt en leilighet til personalformål, beboere de siste 1-2 årene hadde ikke bemanning i basen

Læringspunkter for rådmannen

- Etter rådmannens syn er det ikke begått formelle saksbehandlingsfeil i forbindelse med at boliger planlegges tilrettelagt med heldøgns bemanning, men...
- Kommunalsjefen burde imidlertid hatt bedre dialog med politikere før beslutningen om endret drift
 - det ble ikke skapt rom for en prinsippdiskusjon om hvordan skape trygge bomiljø
- Kommunalsjefen burde orientert politikere nærmere om fremtidig behov for bemannet personalbase i forbindelse med at dette ble foreslått i budsjettet 2022-2025
 - Utfordringer ifh utskrivelser/innbyggere med bo og bemanningsbehov fra sykehuset sett opp mot lovverk og innsparingstiltak i budsjett 2021
- Det har vært en tverretatlig intern gjennomgang av læringspunktene, hvor alle involverte og berørte har deltatt

Rådmannens forslag

- **Prosess og involvering**
 - Avventer iverksetting av nytt botiltak
 - Administrasjonen orienterer og innhenter innspill fra naboene i kveld
 - Utvalget fremlegges sak om prinsipper 10. Mars
 - Prinsipper for bosetting av særskilt vanskeligstilte brukere som ansees som truende for nærmiljø og nærmeste naboer
 - Når saken om prinsipper er ferdig skrevet, sendes saksfremlegget til naboene. Deres eventuelle innspill vil bli ettersendt til hovedutvalget medlemmer, før behandling av saken.
 - Prinsippene som vedtas danner grunnlag for administrasjonens bosetting av fremtidige leietakere i kommunale boliger

